

6.5.2020

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnalle

U12/2020 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle työttömyysriskien lieventämisen tilapäisen tukivälineen (SURE) perustamisesta

Koronavirusepidemia on ollut voimakas taloudellinen shokki koko Euroopassa. Euroopan Komission uuden talousennusteen mukaan euroalueen BKT laskisi tänä vuonna 7,7 prosentilla, monissa jäsenmaissa selvästi enemmän. Riskit tätäkin heikompana kehitykseen ovat merkittävät. Myös työllisyyden odotetaan heikkenevän huomattavasti.

Useissa jäsenmaissa on otettu käyttöön erilaisia järjestelyjä, joilla pyritään ylläpitämään työllisyyttä koronakriisin yli ja minimoimaan pysyviä vahinkoja taloudelle ja työpaikoille. Eri jäsenmaiden ratkaisut vaihtelevat paljon, mutta tyypillisesti nämä tukitoimet ovat kohdistuneet esimerkiksi työviikon lyhentämiseen tai lomautuksiin ja niihin liittyvään taloudelliseen tukeen.

Euroopan Komissio teki 2.4.2020 ehdotuksen työttömyysriskien lieventämisen tilapäisen tukivälineen (ns. SURE) perustamiseksi. Järjestelyllä on tarkoitus antaa jäsenmaille lainamuotoista taloudellista tukea em. järjestelyihin, joilla maat pyrkivät ylläpitämään työllisyyttä koronakriisin yli.

Järjestelyn perustaminen edellyttäisi jäsenmailta takauksia yhteismäärältään 25 miljardia euroa, josta Suomen osuus on 432 miljoonaa euroa.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK suhtautuu ehdotettuun malliin lähtökohtaisesti myönteisesti. Mekanismit, joilla työllisyyttä ylläpidetään koronakriisin yli esimerkiksi työaikaa lyhentämällä tai mahdollistamalla lomautukset, voivat osaltaan edistää Euroopan talouden nopeampaa elpymistä epidemian väistyttyä. Täydentävän rahoituksen tarjoaminen SURE-instrumentin kautta voi osaltaan kannustaa jäsenmaita luomaan ja ylläpitämään järjestelmiä, joilla koronaepidemian kielteisiä vaikutuksia työmarkkinoihin ja siten talouden keskipitkän aikavälin kasvunäkymiin voidaan minimoida.

Talouspolitiikka
Penna Urrila

6.5.2020

Suomessa jo pitkään käytössä ollut lomautusjärjestelmä on hyvä esimerkki mekanismista, joka pehmensi Suomessa vuosien 2008–2009 finanssikriisin vaikutusta työmarkkinoille ja jolla on todennäköisesti vastaavia myönteisiä vaikutuksia myös meneillään olevassa koronakriisissä. Koronaepidemian aikana myös monissa muissa EU-maissa on otettu käyttöön samankaltaisia malleja nopealla aikataululla.

EK tukee Suomen avointa suhtautumista SURE-instrumentin perustamiseen ja katsoo, että Suomen tulisi vaikuttaa aktiivisesti sen jatkovalmisteluun. EK tukee valtioneuvoston näkemystä, jonka mukaan on varmistettava yksittäiselle jäsenmaalle kohdistuvan takausvastuun enimmäismäärän rajallisuus ja yksiselitteisyys. Kannatettavaa on myös se, että taloudellisen tuen myöntäminen perustuisi mahdollisimman paljon objektiivisiin, automaattisiin kriteereihin tapauskohtaisen harkinnan sijaan.

EK korostaa lisäksi, että SURE-instrumentti ei saa olla esiaskel kohti pysyvää eurooppalaista työttömyysvakuutuksen jälleenvakuutusjärjestelmää, vaan sen tulee olla rajattu meneillään olevaan pandemiaan ja sitä välittömästi seuraavaan elpymisvaiheeseen.

Kunnioitavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Penna Urrila
Johtaja, pääekonomisti